

dosarul nr. 2ra-1137/22

2-19135081-01-2ra-19082022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, Iu. Cotruță, R. Pulbere)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,

judecătorul

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/393, municipiul Chișinău împotriva lui Nicolae Mîndru. Dorin Mîndru și Marianei Mîndru cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș și a fost menținută hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 15 august 2019, SA „Termoelectrica”, în interesele APLP nr. 51/393, a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Mîndru Nicolae, Mîndru Dorin și Mîndru Mariana privind încasarea datoriei la plata pentru consumul energiei termice în mărime de 4 796,31 lei, pentru apartamentul nr. 69, din str. Belgrad, 19, bl. 1b, mun. Chișinău și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că potrivit contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr.5466 din 01 februarie 2009, încheiat cu APLP nr. 51/393, ultimul și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

A menționat reclamanta că, în urma consumului de energie termică APLP nr. 51/393 a prestat, la rândul său, servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor primite.

A susținut reclamanta că în caz de neachitare, de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile a blocului locativ gestionat, a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, APLP nr.51/393, este în drept să acționeze

consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a o face, pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către subconsumatorii restanți.

A indicat că, din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată, APLP nr. 51/393 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv pârâții Mîndru Nicolae, Mîndru Dorin și Mîndru Mariana, pentru încasarea datoriei pentru consumul energiei termice acumulată pentru perioada până în luna iulie 2019, pentru locul de consum apartamentul nr. 69, din str. Belgrad, 19, bl. 1b, mun. Chișinău, în mărime de 4 796,31 lei. Susține că APLP nr. 51/393 a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care o pune în imposibilitate de a stinge creanțele sale față de SA „Termoelectrica”.

A precizat reclamanta că, în scopul evitării consecințelor prejudiciabile, SA „Termoelectrica” este în drept de a se adresa în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată în scopul apărării drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale altor persoane, prin acțiune oblică.

Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, Mîndru Nicolae, Mîndru Dorin și Mîndru Mariana sunt proprietarii apartamentului nr. 69, din str. Belgrad, 19, bl.1b, mun. Chișinău, iar conform informației privind situația despre achitarea pentru energia termică, pârâții au acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 4 796,31 lei pentru perioada până în luna iulie 2019.

A susținut că, în baza contului personal deschis la APLP nr. 51/393 pe numele pârâților, ultimii au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare, iar obligația de plată a costului serviciilor prestate urmează a fi pusă în sarcina beneficiarului, la caz proprietarii apartamentului nr.69, din str. Belgrad, 19, bl. 1b, mun. Chișinău, Mîndru Nicolae, Mîndru Dorin și Mîndru Mariana.

Prin încheierea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea lui Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Staruș Denis, privind ridicarea excepției de tardivitate și s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr.51/393 împotriva lui Nicolae Mîndru, Dorin Mîndru și Mariana Mîndru, în partea pretenției privind încasarea datoriei la plata pentru consumul energiei termice la locul de consum apartamentul nr. 69, din str. Belgrad, 19, bl. 1b, mun. Chișinău, pentru perioada de la 01 ianuarie 2014 până la 01 august 2016, în mărime de 3 374,08 lei (f.d.125-129).

Prin decizia din 22 februarie 2021 Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de SA „Termoelectrica” și a fost menținută încheierea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă cererea reprezentantului pârâtului Mîndru Nicolae, avocatul Staruș Denis, privind ridicarea excepției de tardivitate. Totodată s-a dispus restituirea cauzei civile în instanța de fond pentru examinarea pretenției formulate în cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei pentru perioada 01 august 2016 – 01 iulie 2019, în același complet de judecată.

Prin hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către SA „Termoelectrica”, în interesele APLP nr.51/393. S-a încasat în mod solidar, de la Nicolae Mîndru și Mariana Mîndru în beneficiul APLP nr.51/393, suma de 1 422,23 lei cu titlu de

datorie la plata pentru consumul energiei termice pentru perioada august 2016 – august 2019, la locul de consum apartamentul nr.69 din str. Belgrad, 19/1b, mun. Chișinău. S-a încasat, în mod solidar, de la Nicolae Mîndru și Mariana Mîndru în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată în sumă de 270 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii. S-a admis în parte cererea avocatului Denis Staruș în interesele lui Nicolae Mîndru privind compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică. S-a încasat de la APLP nr.51/393 în beneficiul lui Nicolae Mîndru cheltuielile suportate pentru asistență juridică în sumă de 1 700 lei. În rest, cererea privind compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică s-a respins, ca neîntemeiată.

La 16 iulie 2021, Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 02 noiembrie 2021, a depus cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii din 21 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 03 august 2022, Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de ape și prima instanță la adoptarea soluțiilor au aplicat o lege neconstituțională, or, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2020, pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014, cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, s-au declarat neconstituționale pct. 8, 81, 82, 82, 84 și 86 din Anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

La 19 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților SA „Termoelectrica” și APLP nr. 51/393 cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 9, Vol. II).

Prin referința depusă la data de 06 septembrie 2022, SA „Termoelectrica” a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș și menținerea deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău ca fiind legală și întemeiată, sau după caz respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată la 22 iunie 2021.

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș și a fost menținută hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2021 a fost expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice la 15 martie 2022, inclusiv avocatului Denis Staruș, în interesele lui Nicolae Mîndru starush@mail.ru fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 226, Vol. I).

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești, Colegiul constată că la 15 martie 2022 decizia din 07 decembrie 2021 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice a fost expediată la 15 martie 2022, avocatului Denis Staruș, în interesele lui Nicolae Mîndru cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 15 martie 2022.

Totodată, se reține că prin dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile, cu excepțiile prevăzute la pct. 5.1.1 din dispoziție. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției, începând cu data de 04 aprilie 2022, judecarea cauzelor civile fiind reluată din oficiu.

Cu toate acestea, Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș, a declarat recursul împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la 03 august 2022, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 05 aprilie 2022, ziua imediat următoare datei când au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției și a expirat la data de 05 iunie 2022, recursul fiind depus la 03 august 2022, fără o argumentare probată a depășirii termenului.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că Nicolae Mîndru cât și avocatul acestuia, nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

În acest context, se va reitera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Circumstanțele constatate supra denotă că Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș, urma să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu.

Totodată, conform prevederilor art. 75 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate inacțiunii lui Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș. În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs.

Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc. Astfel, Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș, urma să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, depusă de Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș la 03 august 2022, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. b), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Nicolae Mîndru, reprezentat de avocatul Denis Staruș, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic